

CXLIII.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Lens, Stamhuses og Fideikommisgodsers samt de herhen hørende Fideikommiskapitalers Overgang til fri Ejendom.

(Afgiven af Folketingets Udvalg den 18. Juni 1919).

Ved Lovforslagets Behandling i Udvalget har der været Enighed om, at det var baade ønskeligt og nødvendigt snarest muligt at faa løst dette Spørgsmaal, saaledes at der ved de i Lovforslaget omhandlede Besiddelsers Overgang til fri Ejendom afgaves Jordarealer og Penge til Staten som Vederlag for, at de baandlæggende Bestemmelser vedrørende disse Besiddelser ophævedes.

Der har endvidere i Udvalget været Enighed om, at de til Staten afgivne Kapitaler og Jordarealer bør anvendes til at fremme Udstykning af Jord og som Hjælp til Oprettelse af mindre Landbrug under Brugsformer, der er betryggende for Brugeren. De vanskelige Forhold med Hensyn til Udstykning og Oprettelse af nye, mindre Landbrug, særlig for den ubemidlede Arbejder- og Landboungdom, som Verdenskrigen har medført, gør det meget paakrævet gennem Lovforslag som det foreliggende at skabe Betingelser for, at Oprettelse af nye, mindre Hjem ude paa Landet atter kan paabegyndes netop nu, da Arbejdsforholdene og de sociale Tilstande i det hele gør dette meget nødvendigt.

Det er derimod ikke lykkedes i Udvalget at opnaa Enighed om Lovforslagets Enkeltheder. Der har været delte

Meninger om Størrelsen af det Vederlag i Jord og Penge, som Besidderne skal erlægge til Staten, ligesom Opfattelserne har været forskellige angaaende Fremgangsmaaden ved Afgifternes Erlæggelse og Erstatningens Ydelse for den Jord, Staten skal overtage. Med Hensyn til de forskellige Partiernes Stilling til disse Spørgsmaal henvises til Partiernes Særbetænkninger.

Om de i Udvalget stillede Spørgsmaal til Sagens Belysning og disses Besvarelse henvises til Bilagene 1 og 2.

Hvad de af *Udvalgets Flertal* (R. Andersen, Sigurd Berg, Brorsen, N. Frederiksen, P. E. Hansen, Harboe, Mads Larsen, P. Pedersen, Pinholt, Pinstrup og Ulrich) stillede Ændringsforslag angaar, bemærkes:

Ændringsforslagene under Nr. 3 og Nr. 21 er stillede for at undgaa, at de paagældende Bestemmelser i Lovforslaget søges anvendt til Fordel for de hos Besidderen af Godset personlig ansatte.

Ændringsforslag Nr. 14 er nødvendigt, hvis ikke Besidderen skal udsættes for at maatte afstaa uforholdsmæssig meget til Successor i det Tilfælde, at Fideikommisset er betyngt med en betydelig Gæld — som